

Stichting Nedlloyd Pensioenfonds

3e kwartaal 2017

Aantal aangesproken ondernemingen: 22 (aandelen en bedrijfsobligaties)

Aandelen

We zijn in september naar Berlijn gereisd voor de jaarlijkse 'PRI in Person'-conferentie. De conferentie werd druk bezocht: vanuit de hele wereld waren er bijna duizend experts op het gebied van verantwoord beleggen op afgekomen – een goede afspiegeling van de sterke ontwikkeling die zich op dit gebied aftekent. Ook duidelijk werden de enorme uitdagingen waarvoor duurzaam beleggen zich gesteld ziet. De Sustainable Development Goals (SDG's) waren een belangrijk discussiepunt.

We hebben samen met de in Amsterdam gevestigde Access to Medicine Foundation in september een hele dag georganiseerd, die werd bijgewoond door afgevaardigden van elf internationale farmaconcerns. De discussie spitste zich toe op 'best practices' en het effect van initiatieven rond de zorgvoorzieningen in de opkomende wereld.

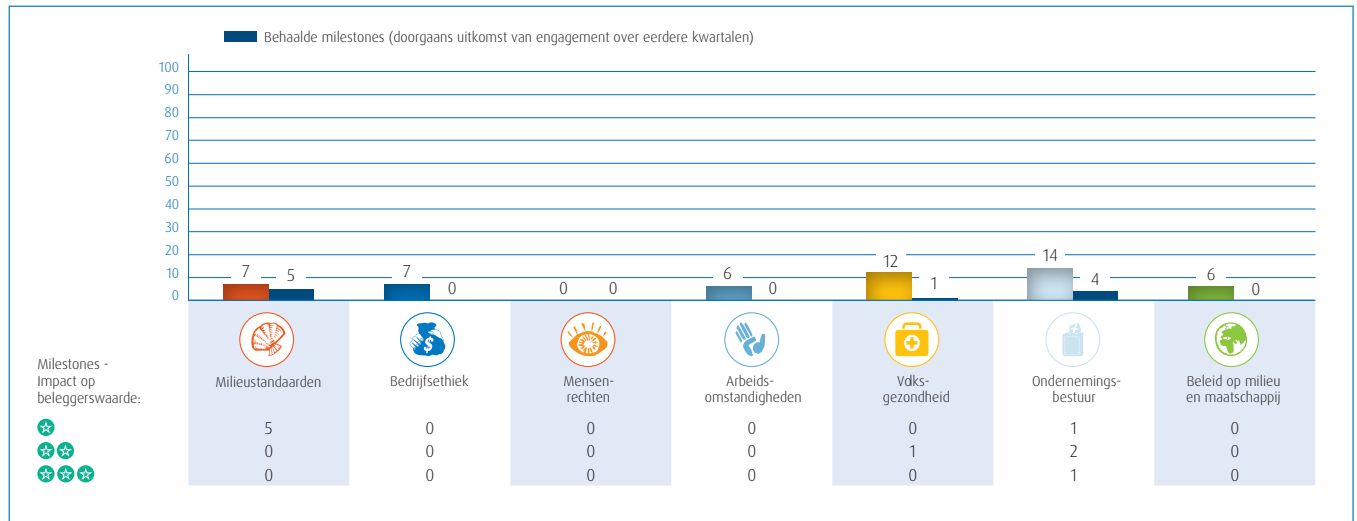
Bedrijfsobligaties

Arbeidsomstandigheden waren een belangrijk aandachtsgedebied in het derde kwartaal. De focus lag op magazijnen en distributiecentra. Die staan bekend om de lange dagen, de ploegendiensten, de lage lonen en het repeterend werk voor het personeel. Veel van die medewerkers hebben een nulurencontract zonder garantie op werk of inkomen. Vaak ook wordt gebruik gemaakt van uitzendbureaus of arbeidsbemiddelaars die mensen inhuren; sommige daarvan worden beschuldigd van uitbuiting, onder andere in de vorm van late betaling, mensenhandel en valse beloften over huisvesting. We hebben een bezoek gebracht aan een aantal van deze magazijnen in het Verenigd Koninkrijk (onder andere geëxploiteerd door obligatie-emittent XPO Logistics). Dit om meer inzicht te krijgen in het runnen van dit soort locaties.

Engagement naar regio

Engagement en behaalde milestones naar onderwerp

Engagementintensiteit

Methodiek

Niveau

Engagement casestudy

Onderneming: Industrial & Commercial Bank of China Ltd	Land: China	Sector: Financiële ondernemingen
Prioriteitsbedrijf: -	ESG-risicoscore: 	Reactie op engagement: Voldoende
Thema: Milieustandaarden	Onderwerp: Milieufinanciering	

Achtergrond

Industrial and Commercial Bank of China (ICBC) is de grootste bank ter wereld met een balanstotaal van \$ 3,9 biljoen (volgens gegevens voor 2017 van S&P). De bank vervult met haar financieringsactiviteiten een belangrijke, invloedrijke rol bij de inrichting van het Chinese economische landschap. De afgelopen drie decennia zijn er omvangrijke investeringen gedaan en leningen verstrekt aan zware industrieën zoals kolen, elektriciteitsbedrijven, staal, cement en scheepsbouw. Investeringen en leningen die de opkomst van China in de wereldeconomie hebben gedefinieerd. Het gevolg van deze snelle industrialisatie is enorme (lucht) verontreiniging in de steden en een gigantische groei van de uitstoot van broeikasgassen. De Chinese overheid koos de afgelopen paar jaar voor een wat ander ontwikkelingsmodel, waarin meer gewicht wordt gegeven aan milieuzaken en efficiënt gebruik van hulpmiddelen. ICBC en de grote Chinese banken hebben daarbij de opdracht gekregen om voor een deel van het forse bedrag van \$ 600 miljard te zorgen dat de komende jaren voor de vernieuwing en aanpassing van de economie nodig zal zijn.

Actie

We zijn al heel lang doordrongen van de fundamentele rol die ICBC vervult in de economische ontwikkeling van China. We spreken de bank dan ook al sinds onze reis naar Beijing van 2008 aan op milieufinanciering. Zo hebben we de ontwikkeling en publicatie van sectorspecifiek financieringsbeleid geadviseerd, waarin ook ruimte is voor de beoordeling van maatschappelijke en milieurisico's. De afgelopen paar jaar hebben we via een gezamenlijke initiatief onder leiding van het Carbon Disclosure Project gepleit voor rapportage over en streefdoelen voor de uitstoot van broeikasgassen. In september kregen we een zeldzame kans om in Londen met senior executives van ICBC te spreken over de herziene benadering van milieufinanciering (een erkenning van onze lange staat van engagementsdienst bij de onderneming naast ook onze positie als belegger in groene obligaties). Het meest opvallende feit vonden we de mate waarin ICBC nu al milieuvriendelijke projecten in China financiert: alleen al in 2016 voor \$ 8 miljard aan nieuwe leningen. Hierbij vallen de geleende bedragen aan de kolengerelateerde sectoren (mijnbouw en elektriciteitsopwekking) in het niet. De bank hanteert onder druk van de Chinese centrale bank een relatief streng pakket normen voor de financiering van sectoren die van invloed zijn op het milieu.

Oordeel

ICBC heeft de overgang gemaakt van een bank voor sterk vervuilende sectoren naar een belangrijke speler in de financiering van de ontluikende rol van China in de wereldwijde strijd tegen de klimaatverandering. Er valt nog wel wat te verbeteren op het gebied van de informatieverstrekking en de rapportage, maar ook dat gaat al stukken beter dan toen we ICBC tien jaar geleden voor het eerst op deze zaken aanspraken. Helemaal interessant is dat ICBC een stresstest van het kredietrisico heeft uitgevoerd op basis van het effect van milieufactoren – een unicum voor banken in China en in de meeste andere opkomende markten. Een en ander was toegespitst op bouwscenario's, met stresstesten van thermische centrales en de cementsector. De uitkomsten van die testen zijn gepubliceerd; ook dit is weer in lijn met 'good practice' en een verder bewijs van de ontwikkeling van ICBC op milieuzaken. Na de bijeenkomst heeft de bank haar eerste groene obligatie uitgegeven voor de financiering van duurzame energie en elektrische spoorwegprojecten.

ESG-risicoscore: blootstelling aan risico's en risicobeheersing relatief binnen de sector. Bron: MSCI ESG Research Inc.

 Laag

 Matig

 Bovengemiddeld

 Hoog